

Osnovni koncepti Ecodesign-a

ENOTA 3: Evropski pravni okvir za okolje in ekološko oblikovanje

Carmen Fernández Fernández. c.fernandez@cetem.es

- 1.1 Evropski pravni okvir za okolje in Eco-dizajn 2
 - 1.1.1 Razvoj evropske okoljske politike 2
 - 1.1.2 Osnovna načela evropske okoljske politike 4
 - 1.1.3 Temeljni pravni okvir evropske okoljske politike..... 4
 - 1.1.4 Pravni okvir Eko-dizajna 8
 - 1.1.5 Ne zavezujoči instrumenti za uporabo Eko-dizajna 21

V tem poglavju bo student spoznal:

- evropski pravni okvir za okolje in ekološko oblikovanje v splošnem,
- zakonodajo in splošne standard za okoljsko primerno zasnovano,
- zakonodajo in referenčne standard o materialih in izdelkih.

1.1 Evropski pravni okvir za okolje in Eco-dizajn

1.1.1 Razvoj evropske okoljske politike

V Rimski pogodbi iz leta 1958, pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, so države podpisnice izrazile zaskrbljenost zaradi težav z onesnaževanjem in degradacijo okolja, čeprav tega ni bilo zapisanega v sporazumu.

Ukrepi v korist okolja so bili sprejeti v sedemdesetih letih. Na zasedanju Evropskega sveta v Parizu leta 1972 je bila zaznana težnja po skupni evropski okoljski politiki, ki bi spremljala ekonomsko rast, in akcijski program za njeno izvajanje.

Šele leta 1987 je z Enotnim evropskim aktom vzpostavljena prva podlaga za skupno okoljsko politiko. Zajemala je vključitev okoljske zakonodaje v zakonodajo Evropske skupnosti.

Nekateri cilji in načela delovanja so bili določeni v Ustavni pogodbi Evropske skupnosti, ki jo z manjšimi spremembami ohranja pogodba o Evropski uniji (Maastricht) in Amsterdamska pogodba. Pri kasnejših različicah pogodb se je zaveza EU k varstvu okolja okrepila. Prav tako se je okrepila vloga Evropskega parlamenta.

Maastrichtska pogodba, 1993:

- Področje okolja je bilo uradno vključeno v politiko EU, prav tako soodločanje in glasovanje s kvalificirano večino, kot splošno pravilo Sveta.
-

Amsterdamska pogodba, 1999:

- Za namene spodbujanja "trajnostnega razvoja" je bila vzpostavljena obveznost vključitve varstva okolja v vse resorske politike EU
 - Postopek soodločanja je bil razširjen in prilagojen, da bi povečali njegovo učinkovitost.
-

Načela skupne okoljske politike so prvotno določena v členu 103(R) Pogodbe o evropski skupnosti. Ta načela, tako kot na drugih področjih, izpolnjujejo številne ključne okoljske naloge, kot so pojasnitev in vključevanje predpisov ter reševanje problemov, ki zahtevajo pravni odziv.

Cilji skupne okoljske politike, določeni v Pogodbi o Evropski skupnosti (130. Člen (R)):

- Ohraniti kakovost okolja.
- Varovati zdravje ljudi.
- Zagotoviti racionalno rabo virov.
- Spodbujati ukrepe na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov.

Lizbonska pogodba iz leta 2009 določa poseben cilj: boj proti podnebnim spremembam in trajnostni razvoj v povezavi s tretjimi državami.

Lizbonska pogodba, 2009:

- Povečala se je zmogljivost EU in njenega parlamenta za ukrepanje in opozarjanje.
- Evropski parlament je na več kot 40 področjih razširil pristojnosti Evropskega sveta, ki zastopa vse članice unije. Zraven tega je svet dobil pooblastilo za določitev politične usmeritve Evrope.

Vse te reforme zagotavljajo, da imajo državljani članic pri glasovanju na evropskih volitvah več vpliva na usmeritev Evrope.

V zadnjih letih smo priča pomembnemu napredku pri vključevanju okoljske politike na druga področja. Primer je Strategija razvoja podnebja in okolja na področju energije, pa tudi Načrt za nizko-ogljeno ekonomijo 2050, kateri zajema področja, ki so glavni krivci onesnaževanja (industrija, proizvodnja energije, transport, kmetijstvo in gradbeništvo).

Evropska komisija lahko v prihodnje sklene mednarodne sporazume.

Razvoj okoljske politike Skupnost

- V sedemdesetih in osemdesetih letih so bila prednostna vprašanja tradicionalne ekologije, kot so zaščita živalskih in rastlinskih vrst ter izboljšanje kakovosti zraka in vode z zmanjšanjem emisij.
- Trenutna prioriteta je sistematični pristop in upoštevanje povezav med različnimi temami in njihove globalne razsežnosti. Vključuje premik od rehabilitacije okolja, do preprečevanja degradacije.

1.1.2 Osnovna načela evropske okoljske politike

Splošna načela evropske okoljske politike so:

- **Preventivno načelo:** če obstajajo jasni dokazi o novem okoljskem problemu brez popolne znanstvene potrditve, se izvajajo preventivni ukrepi.
- **Načelo preprečevanja:** namesto, da se odpravljajo posledice onesnaževanja ali degradacije okolja, je to potrebno poskusiti preprečiti.
- **Načelo odpravljanja osnaževanja na viru:** takojšnje izvajanje resolucij za čim večjo nevtralizacijo učinkov onesnaževanja in preprečitev novih.
- **Načelo "onesnaževalec plača":** usmerjeno v razvoj uredbe, ki določa odgovornost pred dejanji in identifikacijo storilca oz. kršitelja, ki je povzročil škodo v okolju, katera mora biti popravljena.

1.1.3 Temeljni pravni okvir evropske okoljske politike

Več letni akcijski programi vzpostavljajo okvir za prihodnje ukrepe na vseh področjih okoljske politike. Vključeni so v horizontalne strategije in se upoštevajo pri mednarodnih pogajanjih o okoljski problematiki. Poleg tega je uporaba pravnega okvirja kritična.

Povzetek pravnega okvirja evropske okoljske politike

AKCIJSKI PROGRAMI

HORIZONTALNE STRATEGIJE

OCENA VPLIVA NA OKOLJE IN SOUDELEŽBA JAVNOSTI

MEDNARODNO SODELOVANJE

IZVAJANJE, SKLADNOST IN SPREMLJANJE ZAKONODAJE

AKCIJSKI PROGRAMI

Za obdobje prihodnjih let določajo prihodnje zakonodaje predloge in cilje za okoljsko politiko Unije. Posebni ukrepi se sprejmejo na podlagi le-teh.

Programi so ozadje zakonodajnih ukrepov, ki bodo sprejeti, in prvostopenjskega interpretacijskega okvira.

Trenutni program "VII EAP", ki je sedmi po vrsti, sta Evropski parlament in Svet evropske unije potrdila novembra 2013 in zajema dejavnosti do leta 2020. Program določa devet prednostnih ciljev in kaj mora Evropska unija storiti, da jih doseže. To so:

Cilji VII EAP- Splošni okoljski akcijski program Unije:

- Zaščita, ohranjanje in izboljšanje naravnega kapitala Unije.
 - Unija naj bo v nizkoogljičnem, gospodarnem z viri, ekološkem in konkurenčnem gospodarstvu.
 - Varovalje državljanov Unije pred pritiski na okolje, tveganjem za zdravje in dobro počutje.
 - Povečanje prednosti okoljske zakonodaje Unije z izboljšanjem njene uporab.
 - Izboljšati znanje o okolju in razširiti bazo dokazov, na katerih temelji okoljska politika.
 - Zagotoviti naložbe v podnebno in okoljsko politiko ter upoštevanje okoljskih stroškov vseh dejavnikov družbe.
 - Boljše vključevanje okoljskih vprašanj v druga področja in zagotovitev skladnosti politik.
 - Povečanje trajnosti mest Unije.
 - Okrepiti učinkovitost Unije, ko se spopada z okoljskimi in podnebnimi izzivi na mednarodni ravni.
-

Program opredeljuje tri prednostna področja, ki zahtevajo več ukrepov za zaščito narave in krepitev ekološke odpornosti, spodbujanje rasti z nizkimi emisijami ogljika, ki učinkovito uporablja vire, zmanjševanje ogroženosti zdravja in dobrega počutja ljudi zaradi onesnaževanja, kemičnih substance in vpliva sprememb podnebja.

HORIZONTALNE STRATEGIJE

Pridružujejo se drugim vidikom (spodbujanje rasti in zaposlovanje z okoljsko razsežnostjo, kvaliteta življenja, ki spodbuja blaginjo, varstvo okolja in socialno kohezijo, itd.) pri promociji okoljskih izboljšav.

Leta 2001 je sprejeta Strategija trajnostnega razvoja, ki dopolnjuje Lizbonsko pogodbo, s ciljem spodbujanja rasti in zaposlovanja z okoljsko razsežnostjo. Strategija je bila obnovljena leta 2006 z namenom integriranja notranjih in mednarodnih razsežnosti trajnostnega razvoja.

V skladu s temi cilji je cilj strategije za rast Evropa 2020 doseči "pametno, trajnostno in vključujočo rast".

SPOROČILO EVROPSKE KOMISIJE 2020

Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast.

Komisija predlaga pet kvantitativnih 2020 ciljev za Evropsko unijo, ki bodo določili smernice procesa in jih prenesli v nacionalne cilje: zaposlovanje, raziskave in inovacije, podnebne spremembe in energija, izobraževanje in boj proti revščini.

Vodilna pobuda za učinkovito rabo virov v tem novem okvirju postavlja usmeritev do trajnostne rasti in podpira napredek pri razvoju nizko-ogljivega in z viri gospodarne gospodarstva.

Leta 2011 je bila Unija primorana skleniti kompromis za zmanjšanje izgube biotske raznovrstnosti in degradacije ekosistemov do leta 2020 (Strategija Unije o biotski raznovrstnosti).

OCENA VPLIVA NA OKOLJE IN VKLJUČEVANJE JAVNOSTI

Zajema oceno akcijskih projektov z velikim vplivom na okolje.

Ocena projekta poteka v skladu z evropsko direktivo:

Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. Decembra 2011 o presoji vplivov na okolje nekaterih javnih in zasebnih projektov.

Strateška presoja vplivov na okolje predpisuje oceno vpliva drugih javnih programov ali načrtov, povezanih z zemljo, transportom, energijo odpadki in kmetijstvom.

Starteška presoja vplivov na okolje se izvaja v skladu z evropsko direktivo:

Direktiva 2001/42/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. Junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov za okolje.

Aarhuška konvencija (večstranski sporazum o okolju pod pokroviteljstvom Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo – UN/CEPE) je začela veljati leta 2001, da bi zagotovila visoko raven varstva okolja, v katerih so okoljski vidiki vključeni v fazo načrtovanja, in upoštevanje možnih posledic pred odobritvijo projekta.

Aarhuška konvencija državljanom zagotavlja tri pravice na področju okolja:

- Sodelovanje javnosti pri odločanju.
 - Dostop do informacij, ki jih posedujejo javni organi. Kot so stanje okolja ali zdravje ljudi, če so zboleli zaradi vpliva okolja.
 - Pravica do dostopa do pravnega varstva v primeru neupoštevanja prvih dveh pravic.
-

MEDNARODNO SODELOVANJE

Evropska unija sodeluje pri globalnih, regionalnih in nad regionalnih sporazumih o številnih okoljskih vprašanjih (narava in biotska raznovrstnost, podnebne spremembe, onesnaževanje zraka in vode).

Evropska unija je v preteklih letih sooblikovala različne sporazume, kot so:

- Konvencija o biološki raznovrstnosti "Deseto srečanje konference pogodbenic 2010", Nagoya (Japonska), dosežen dogovor o globalni strategiji za zaustavitev izgube biotske raznovrstnosti do leta 2020.
- Odločitev o Ciljih trajnostnega razvoja, ki je leta 2012 privedla do konference Rio + 20.
- Boj proti vsem zločinom zoper ogrožene vrste flore in favne na mednarodni ravni s pristopom k konvenciji CITES.

IZVAJANJE, SKLADNOSTI IN SPREMLJANJE ZAKONODAJE

Zakonodaja, kot so direktive, uredbe in odločbe, tako na ravni stanja okolja, kot tudi skladnost s pravnimi zahtevami.

Ukrepi, ki jih je sprejela Evropska unija za učinkovito izvajanje skladnosti z zakonodajo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni:

- Leta 1990 je bila ustanovljena Evropska agencija za okolje (EEA), ki podpira razvoj, izvajanje in ocenjevanje okoljske politike ter obvešča širšo javnost.
 - Leta 2001 sta Evropski parlament in Svet sprejel minimalne (ne zavezujoče) standard za okoljske inšpekcije.
 - Učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazenske sankcije so bile predvidene za najhujša okoljska kazniva dejanja.
 - Ustanovljena je bila platforma za izmenjevanje idej in praks za oblikovalce politik, okoljske inšpektorje in uslužbence pregona Evropske mreže za izvajanje in uveljavljanje okoljskega prava (IMPEL)
 - Komisija je leta 2016 revidirala okoljsko zakonodajo in pognala instrument za doseg popolnega izvajanja okoljske zakonodaje, ki jo spremlja program ustreznosti in učinkovitosti ureditve "REFIT" (obveznosti spreminjanja in poročanja, ki izhajajo iz veljavne zakonodaje).
-

1.1.4 Pravni okvir Eko-dizajna

Evropska unija je v devetdesetih letih začela razvijati uredbo in zakonodajo o izdelavi Eco-design izdelkov. Ekološko oblikovanje je ključno za evropsko okoljsko politiko, kar

dokazuje evropska strategija "Trajnostni razvoj" iz leta 2009, ki je kot eno od prednostnih področij delovanja določila trajnostno proizvodnjo in potrošnjo.

Povzetek osnovnega pravnega okvira za okoljsko oblikovanje v Evropi

INTEGRIRANA POLITIKA IZDELKA

AKCIJSKI NAČRTI: UČINKOVITA UPORABA SREDSTEV, EKO INOVACIJE, TRAJNOSTNA RABA IN PROIZVODNJA TER KROŽNO GOSPODARSTVO

UPRAVLJANJE Z ODPADKI IN PREPREČEVANJE

EKOLOŠKO IN ENERGETSKO OZNAČEVANJE

EKOLOŠKI SISTEM UPRAVLJANJA IN REVIZIJE (EMAS)

EKOLOŠKO OBLIKOVANJE

ZELENA JAVNA NAROČILA

IZJAVA O EKOLOŠKEM PRODUKTU (EPD)

DRUGI INSTRUMENTI (STANDARDI)

Glavna evropska zakonodaja in predpisi (osnovni pravni predpisi), navedeni v kronološkem zaporedju, so predstavljeni v nadaljevanju..

1992_Ekološko in energetska označevanje – Evropski znak za okolje, Uredba (UGS) št. 880/92

Uredba Sveta (EEC) št. 880/92 z dne 23. marca 1992 o podeljevanju ekoloških oznak v Skupnosti.

Prostovoljni sistem za spodbujanje podjetij, da tržijo izdelke in storitve v skladu z ekološkimi merili, določenimi v Uredbi o uporabi proizvoda. Proizvodi, ki pridobijo ekološki znak, so označeni z logotipom v obliki cvetov.

Skupine proizvodov, ki jih zajemajo predpisi, so med drugim: izdelki za čiščenje, gospodinjski aparati, izdelki iz papirja, oblačila, gospodinjski in vrtni izdelki, maziva in storitve, kot npr. Turistične nastanitve. Merila temeljijo na študijah, ki analizirajo vpliv proizvoda ali storitve na okolje čez ves življenjski cikel.

Ekološke oznake podajajo ključne informacije, ki potrošniku omogočajo, da se odloča na podlagi le-teh.

Trenutno veljavna je uredba o evropski ekološki oznaki (ES) št. 66/2010...

1992_Ekološko in energetska označevanje – Sistem energetskih oznak gospodinjskih aparatov (električni aparati), Direktiva 92/75/ECC.

Direktiva Sveta št. 92/75/EEC z dne 22. septembra 1992 predpisuje navajanje porabo energije in drugih virov gospodinjskih aparatov s pomočjo nalepk in standardnih informacij o produktu.

V Evropski uniji uveden sistem energetskega označevanja gospodinjskih aparatov (električnih aparatov) z nalepkami in brošurami, ki potencialnim potrošnikom zagotavljajo informacije o porabi energije vseh razpoložljivih modelov, priznavajo in spoštujejo tako proizvajalci, kot tudi potrošniki.

1993_Sistem Evropske unije za ekološko upravljanje in revizijo (EMAS), Uredba (EEC) št. 1836/93.

Uredba Sveta (EEC) št. 1839/93 z dne 29. junij 1993 predpisuje prostovoljno sodelovanje podjetij v industrijskem sektorju v sistemu Skupnosti za ekološko upravljanje in presojo.

Sistem za ekološko ravnanje in presojo (EMAS) si prizadeva spodbujati stalne izboljšave okoljske politike vseh evropskih organizacij in izboljšati ozaveščenost javnosti ter drugih zainteresiranih strani.

Čeprav je bil sistem v začetku industrijskemu sektorju, so ga lahko podjetja uporabljala od leta 1995.

Leta 2001 je bila uredba revidirana in spremenjena (Uredba (ES) št. 761/2001). Danes lahko sistem EMAS uporabljajo vsa podjetja v vseh gospodarskih sektorjih, vključno z javnimi in zasebnimi storitvami.

Uredba EMAS (Uredba (ES) št. 1221/2009) je bila ponovno revidirana in dopolnjena leta 2009, da bi spodbudili registracijo EMAS različnih organizacij. Ta uredba je trenutno v veljavi.

Zadnja revizija EMAS uredbe je izboljšala uporabnost in verodostojnost sistema ter okrepila njegovo prepoznavnost in obseg.

Organizacije, ki lahko izvajajo EMAS so lahko: industrijska podjetja, mala in srednja podjetja, organizacije storitvenega sektorja, javne uprave, itd.

Organizacije, vključene v EMAS, morajo:

- Opredeliti svojo »okoljsko politiko«
 - Izvajati sistem ravnanja z okoljem
 - Redno poročati o delovanju tega sistema z »okoljevarstveno izjavo«, ki jo potrdi neodvisni organ
-

Entitete, ki jih priznava EMAS, je mogoče identificirati z logotipom EMAS, kar zagotavlja zanesljivost informacij, ki jih zagotavlja ta organizacija.

1996_Specifična zakonodaja o odpadkih – Radioaktivne snovi in odpadki – Uredba 96/29/Euratom

Navaja, da je treba za dejavnosti, ki vključujejo tveganja z ionizirajočim sevanjem, pridobiti ustrezno izjavo. Zaradi možnih nevarnosti morajo biti v nekaterih primerih te dejavnosti predhodno odobrene s strani države članice, v kateri se dejavnosti izvajajo. Transport radioaktivnih odpadkov urea Uredba (Eurotom) št. 1493/93 in direktiva Sveta 2006/117/Euratom.

1996_Specifična zakonodaja o odpadkih – Pakiranje in odpadna embalaža - direktiva 94/62/EC

Uporablja se za vso embalažo, ki se trži v Uniji, in za vse nastale odpake. Sili, da sprejmemo preventivne ukrepe proti nastajanju odpadne embalaže, in razvija sisteme za ponovno uporabo embalaže. V dopoljnjeni direktivi št. 2004/12 ES določa merila in pojasnjuje opredelitev »embalaže«. Poleg tega Direktiva (EU) 2015/720 z dne 29. aprila 2015 dopolnjuje Direktivno 94/62/ES glede zmanjšanja poba plastičnih vrečk manjše teže.

2000_Specifična zakonodaja o odpadkih – izrabljena vozila – direktiva 2000/53/EC

Cilja na zmanjšanje odpadkov iz izrabljenih vozil (ELV) in njihovih sestavnih delov. Poleg tega je bila omejena uporaba nevarnih snovi, kot tudi integracija recikliranih materialov.

2000_Ekološko in energetska označevanje – Evropski znak za okolje - Uredba (EC) št. 1980/2000.

Uredba (EC) št. 1980/2000 Evropskega parlamenta in Svet z dne 17. julij 2000 o revidirani shemi ekološkega označevanja v skupnosti.

(Glej: 1992_ Ekološko in energetska označevanje – Evropski znak za okolje).

2001_Smernice EU o ekološkem upravljanju in reviziji (EMAS), uredba (EC) št. 761/2001.

Uredba (EC) št. 761/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marec 2001 omogoča prostovoljno sodelovanje organizacij v sistemu EMAS.

(Glej: 1993_ Sistem Evropske unije za ekološko upravljanje in revizijo (EMAS)).

2001_Integrirana proizvodna politika, Zelena knjiga, COM/2001/0068 konč.

Zelena knjiga o integrirani politiki izdelkov, COM/2001/0068 konč.

Leta 2011 je bila predstavljena »Zelena knjiga«, katera predstavlja strategijo za krepitev in preusmeritev okoljske politike povezane s proizvodi ter spodbujanje razvoja bolj zelenega proizvodnega trga.

Strategija integrirane politike produktov (IPP) se osredotoča na tri faze postopka odločanja, ki vplivajo na okolje v celotnem življenjskem ciklu produkta, in točke izboljšav, kot so cene proizvodov, izbira potrošnika (na podlagi informacij o izdelku), ekološko zasnovano produkta in druga podpora orodja (izvajanje sistemov ravnanja z okoljem, raziskovalnih programov, programov razvoja in inovacij, finančnega instrumenta »LIFE-okolje« in računovodstva ter okoljske odgovornosti).

Politika integriranih produktov vključuje različne ukrepe za spodbujanje podjetij k uporabi orodij za spodbujanje trajnostnih sprememb:

- Popis in analiza življenjskega cikla, zbiranje podatkov, identifikacija in vrednotenje okoljskih vidikov ter možnih vplivov na okolje produkta.
 - Ekološko oblikovanje produkta še preden gre ta na trg.
 - Standardizacija in vključitev okoljskih meril.
 - Zakonodaja opredeljuje obvezne in bistvene zahteve, za katere lahko proizvajalec prosto izbere, kako bo dokazal skladnost.
 - Skupine izdelkov, ki predlagajo način doseganja ekoloških ciljev in iščejo rešitve za posebne probleme.
-

2002_Specifična zakonodaja o odpadkih, Električna in elektronska oprema, direktiva 2002/96/EC (RoHS), dopolnjena z direktivo 2008/34/EC.

Preko manj električnih in elektronskih odpadkov (WEEE) cilja na zaščito tal, vode in zraka. Uveljavljajo se omejitve določenih nevarnih snovi. Direktiva 2002/95/ES, sprejeta vzporedno z WEEE, je namenjena varovanju okolja in zdravja ljudi z omejevanjem svinca, živega srebra, kadmija, kroma in nekaterih bromiranih zaviralcev ognja. Implementacija obeh direktij je bila težavna. Zato je sta bili leta 2012 po dolgem procesu prenovljeni in sprejeti pod **direktivo 2012/19/EU (WEEE)** in **direktive 2012/18/EU (RoHS)**. Novi direktivi od držav članic zahtevata povečanje ravni zbiranja elektronskih odpadkov in potrošnikom omogočata, da svoje majhne električne naprave oddajo v katerikoli zbirni center, ne da bi pri tem morali kupiti nove izdelke.

2004_Specifična zakonodaja o odpadkih – Pakiranje in odpadna embalaža - direktiva 2004/12/EC (prenovljena direktiva 94/62/EC).

Določa merila in pojasnjuje opredelitev embalaže.

2004_Akcijski načrt za okoljske tehnologije (ETAP), COM (2004), 38.

Leta 2004 je Komisija sprejela akcijski načrt Evropske unije za okoljske tehnologije (ETAP, COM 2004/38).

Cilj načrta je bil spodbuditi razvoj in uporabo okoljskih tehnologij ter izboljšati konkurenčnost na tem področju.

Načrt je obsegal:

- Študijo o tehnologijah, ki bi lahko rešile glavne okoljske probleme.
- Identifikacija tržnih in institucionalnih ovir, ki ovirajo oblikovanje in uporabo posebnih tehnologij..

2004_Zelena javna naročila – Direkciji 2004/17/EC in 2004/18/EC

Zelena javna naročila (GPP) so ne zavezujoča priporočila javnim zavodom pri naročanju izdelkov, storitev in gradenj u nizkim vplivom na okolje.

To orodje se uporablja za spodbujanje trgov za zelene proizvode in storitve ter za zmanjšanje vplivov javnih organov na okolje.

To orodje se uporablja za spodbujanje trgov zelenih produktov in storitev ter za zmanjševanje vpliva javnih institucij na okolje.

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/17/EC z dne 31. marec 2004 govori o usklajevanju postopkov naročanja v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev.

Direkcija Evropskega parlamenta in Sveta 2004/18/EC z dne 31. marec 2004 govori o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil za gradnje, blago in storitve.

To so bile prve direktive, ki so vključevale okoljske vidike pri oddaji naročil (okoljske zahteve v tehničnih specifikacijah, uporaba ekoloških oznak, itd.).

2005_Preprečevanje in ravnanje z odpadki - COM (2005) 0666. Sporočilo "Trajnostna raba virov: tematska strategija preprečevanja in recikliranja odpadkov".

Kot ključno nalogo določa celovito uporabo zakonodaje o odpadkih v Skupnosti. Glavni ukrepi, ki jih predlaga, so:

- Poenostavitev in posodobitev obstoječe zakonodaje.
- Vpeljava koncepta življenjskega cikla v politiko ravnanja z odpadki.
- Izboljšanje baze znanja evropske politike ravnanja z odpadki.
- Preprečevanje odpadkov.
- Recikliranje, spodbujanje ponovne uporabe in popravil.
- Na poti proti družbi recikliranja z doseganjem minimalnih skupnih meril za predelavo in recikliranje.

2005_Eko-dizajn – Zahteve za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, povezanih z energijo – direktiva 2005/32/EC.

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/EC z dne 6. julij 2005 je direktiva o določitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, ki porabljajo energijo, in o spremembi direktive Sveta 92/42/ECC, direktive 96/57/EC in direktive 2000/55/ES. Omenjene direktive se nanašajo na zahteve kotla, računalnikov in televizij za namene varčevanja z energijo oz. energijske učinkovitosti. Nastale so na podlagi programa SAVE (Določba 91/565/EEC) za podporo in spodbujanje energetske učinkovitosti Skupnosti.

Direktiva Zelene zasnove zagotavlja tehnično izboljšanje izdelkov.

Ta direktiva je bila revidirana leta 2009 (direktiva 2009/125/EC), področje uporabe pa je bilo razširjeno na izdelke povezane z energijo, ki niso strogo energetske učinkovitosti proizvodi, so pa posredno del učinkovitosti. To so: okna, izolacijski materiali in izdelki, ki porabljajo vodo.

Leta 2012 je Komisija objavila rezultate direktive 2009/125/EC, ki kažejo na to, da trenutno revidiranje Eko-dizajn direktive ali razširitev njenih predpisov na druge izdelke ni nujno.

Ekološka zasnova izdelkov:

- Ključni element strategije Skupnosti za integrirano politiko izdelkov.
 - Preventivni pristop za doseganje večje okoljske učinkovitosti izdelkov ob ohranitvi njihove funkcionalnosti.
 - V splošnem ponuja nove priložnosti proizvajalcem, potrošnikom in družbi.
-

2006_Preprečevanje in ravnanje z odpadki, regulacija pošiljk odpadkov.

Na tem področju so v Evropski uniji in v tretjih državah bili postavljeni standardi za izboljšanje varstva okolja (razen radioaktivnih odpadkov), cest, železnic in zraka. Izvoz odpadkov je prepovedan zunaj območja OECD, prav tako je prepovedan izvoz odpadkov, ki so namenjeni odstranitvi izven združenja UR/Free Trade Association.

2006_Specifična zakonodaja o odpadkih – Baterije, akumulatorji in njihovi odpadki. Direktiva 2006/66/EC.

Cilja na izboljšanje upravljanja z okoljem in izboljšanje delovanja baterij in akumulatorjev. Določa standarde za zbiranje, recikliranje, obdelavo in odstranjevanje ter določa mejne vrednosti za nekatere nevarne snovi v baterijah in akumulatorjih (živo srebro, kadmij). Leta 2013 je bila sprejeta sprememba te direktive. Direktiva 2013/56/EC je med drugim odpravila izjeme gumbnih baterij pri vsebnosti živega srebra na ne več kot 2% mase.

2006_Specifična zakonodaja o odpadkih – Odpadki iz rudarskih in drugih ekstra aktivnih dejavnosti. Direktiva 2006/21/EC.

Njen cilj je reševanje pomembnih tveganj za okolje in zdravje ljudi glede na obseg potencialnih, obstoječih in preteklih rudarskih odpadkov.

2008_Akcijski načrt za trajnostno rabo in proizvodnjo.

Leta 2008 je Evropska komisija predstavila ukrepe in predloge za izboljšanje okoljske učinkovitosti izdelkov v celotnem življenjskem ciklu in za spodbujanje povpraševanja po bolj trajnostnih proizvodih in tehnologijah za proizvodnjo.

Ukrepi in predlogi akcijskega načrta trajnostne rabe in proizvodne:

- Razvoj in dopolnitev prejšnjih predlogov, kot je integrirana politika izdelkov (IPP).
 - Razvoj in uvedba drugih instrumentov, ki so del nove strategije EU za trajnostni razvoj (2009): razširitev Eko-dizajn direktive, revizija uredbe o evropskem ekološkem znaku, revizija uredbe EMAS, zakonodaja o Zelenih javnih naročilih, časovni načrt za učinkovito Evropo pri rabo virov in akcijski načrt za ekološke inovacije. V splošnem ponuja nove priložnosti proizvajalcem, potrošnikom in družbi.
-

Leta 2008 je bila objavljena Strategija trajnostne proizvodnje in potrošnje (SCP). Predlaga tri glavne akcijske smernice: bolj trajnostni model proizvodnje (raba materialov, proizvodni procesi, inovacije in oblikovanje), spodbujanje ekološkega izboljšanja izdelkov v celotni dobavni verigi, modeli trajnostne potrošnje (vpliv na možnosti nakup in človeško vedenje). Te smernice delovanja naj bi se uresničile v različnih akcijskih strategijah

2008_Preprečevanje in upravljanje z odpadki Okvirna direktiva o odpadkih.

Sedanja Okvirna direktiva o odpadkih (direktiva 2008/98/EC) izhaja iz tematske strategije o preprečevanju in recikliranju odpadkov (COM (2005) 666) in razveljavlja prejšnje direktive v zvezi z odpadki (direktiva 75/442/EEC, kodirana v direktivo 2006/12/EEC), nevarnimi odpadki (direktiva 91/689/EEC) in rabljenimi olji (direktiva 75/439/ECC).

Cilji:

- *Reformirati in poenostaviti politiko Unije z vzpostavitvijo novega okvira in nivojev ciljev, ki se osredotočajo na preprečevanje.*
- *Vzpostavitev osnovnih konceptov in opredelitve na področju ravnanja z odpadki, vključno z opredelitvijo odpadkov, recikliranjem in predelavo.*

2008_Zelena javna naročila, COM (2008) 400 konč.

Sporočilo Komisije o javnih naročilih za boljše okolje, COM (2008) 400 konč., Evropskemu parlamentu, Svet, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Določa ukrepe, ki ji morajo izvesti naročniki za izvajanje zelenih javnih naročil. Za ta namen so bila razvita skupna merila in merila za nekatere sektorje (prevoz, pisarniška

oprema, čistilna sredstva in storitve, gradbeništvo, toplotna izolacija, vrtnarski proizvodi in storitve).

2009_Eko-dizajn – Zahteve Eko-dizajna za z energijo povezane produkte. Direktiva 2009/125/EC.

Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2009/125/EC z dne 21. oktober 2009 predpisuje okvir za določanje zahtev okoljsko primernih produktov, ki so povezani z energijo.

(Glej: 2005_Eko-dizajn – Zahteve za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, povezanih z energijo – direktiva 2005/32/EC.)

2009_Sistem EU za ravnanje z okoljem in presojo (EMAS), Uredba (EC) št. 1221/2009.

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EC) št. 1221/2009 z dne 25. november 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu EU za ravnanje z okoljem in presojo (EMAS), o razveljavitvi Uredbe (EC) št. 761/2001 in odločb komisije 2001/681/EC in 2006/193/EC.

(Glej: 1993_Shema za okoljsko upravljanje in presojo (EMAS), Uredba (ECC) št. 1836/93).

2010_ Ekološko in energetska označevanje Evropska Eko-oznaka, Uredba (EC) št. 66/2010.

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EC) št. 66/2010 z dne 25. november 2009 o EU eko-označevanju (besedilo ustreza EEA).

Njen namen je spodbuditi uporabo prostovoljnega sistema za podeljivanje ekoloških in energetskih oznak z zmanjšanjem gospodarskega in birokratskega bremen, povezanega z izvrševanjem predpisov.

To je trenutna regulacija.

(Glej: 1992_Ekološko in energetska označevanje – Evropska Eko-oznaka).

2010_Ekološko in energetska označevanje-Sistem za energetska označevanje gospodinjskih aparatov (električni aparati). Direktiva 2010/30/EU.

Direktiva 92/75/EEC je bila revidirana junija 2010 in nastopa kot direktiva 2010/30/EU povezana z navedbo porabe energije in drugih virov s strani z energijo povezanega produkta preko označevanja in standardnih informacij.

V tej direktivi se področje njene uporabe razširi na več produktov, vključno s tistimi, ki porabljajo energijo in druge sorodne vire.

Komisija je 15. julija 2015 predlagala vrnitev na poenoteno skalo (od A do G). Prav tako je predlagala oblikovanje nove digitalne podatkovne baze energetske učinkovitih produktov, da bi povečala preglednost in izboljšala skladnost s standardi.

2011_Učinkovita raba virov- Načrt za učinkovito rabo virov v Evropi

Izhaja iz Strategije za učinkovito rabo virov Evropa 2020. Predlagani so ukrepi za povečanje produktivnosti ločevanje gospodarske rasti od rabe virov ter njihovega vpliva na okolje.

Je strateško okvir, ki določuje pogoje za nagrajevanje inovativnosti in učinkovitosti virov, ustvarjanje gospodarskih priložnosti in večjo zanesljivost oskrbe. Pogoje določuje s pomočjo:

- Oblikovanje novih izdelkov.
- Trajnostno upravljanje z viri.
- Povečanje ponovne uporabe, recikliranja in zamenjave materialov.
- Varčevanje z viri.

Načrt za učinkovito Evropo pri uporabi virov je ena ključnih spodbud sedmega okoljskega akcijskega programa (EAP).

- Glavni cilj: sprostitev gospodarskega potenciala Unije tako, da je lahko bolj produktivna, medtem, ko porabi manj sredstev in se približuje krožnemu gospodarstvu.

Načrt razvija in dopolnjuje druge pobude: nizko ogljično gospodarstvo, strategijo o trajnostni rabi naravnih virov (2005) in strategijo trajnostnega razvoja (2009). Poroča se v okviru mednarodnih prizadevanj za prehod na »zeleno gospodarstvo«.

2011_Akcijski načrt Eko-inovacij

Akcijski načrt Komisije za Eko-inovacije (2011) je naslednik »Akcijskega načrta za okoljske tehnologije (ETAP) (COM (2004) 38)» in temelji na izkušnjah slednjega. Cilj ETAP je bil spodbujati razvoj in uporabo okoljskih tehnologij ter izboljšati evropsko konkurenčnost na tem področju.

(Glej: 2004_Akcijski načrt okoljskih tehnologij (ETAP), COM (2004), 38).

Akcijski načrt za Eko-inovacije je povezan z vodilno pobudo »Unija inovacij« strategije Evropa 2020.

Akcijski načrt za Eko-inovacije je povezan z vodilno pobudo strategije Evropa 2020 »Unija inovacij«.

Akcijski načrt za Eko-inovacije:

- Njegov namen je zagotoviti, da se inovacijske politike osredotočajo tudi na zelene tehnologije in ekološke inovacije.
 - Poudarja vlogo okoljske politike kot dejavnika gospodarske rasti.
 - Naslavlja posebne ovire in priložnosti Eko-inovacij, zlasti tistih, ki niso zajete v bolj splošnih inovacijskih politikah.
-

Akcijski načrt Eko-inovacij pokriva širok politični okvir, ki se lahko financira iz različnih virov – program Obzorje 2020, ki traja med letoma 2014 in 2020.

2012_Preoblikovanje direktive 2012/19/EU (WEEE) in direktive 2012/18/EU (RoHS), za povečano zbiranje elektronskih odpadkov.

(Glej: 2002_Zakonodaja o odpadkih Električni in elektronski odpadki)

2013_Specifična zakonodaja o odpadkih-Recikliranje ladij (Uredba (EU) št. 1257/2013)

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 1257/2013 z dne 20. november 2013 predpisuje recikliranje ladij in spremembo uredbe (EC) št. 1013/2006 in direktive 2009/16/EC.

Glavni cilj je zmanjšati in preprečiti nesreče, poškodbe in druge negativne vplive na zdravje ljudi in okolje, ki izhajajo iz recikliranja in čiščenja ladij Unije, da se zagotovi okolju prijazno ravnanje z nevarnimi odpadki iz recikliranja ladij.

2014_Preprečevanje in upravljanje z odpadki- Regulative (EU) št. 660/2014.

Regulativa Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 660/2014 z dne 15. maj 2014 spreminja uredbo (EC) št. 1013/2006 o transportu odpadkov.

Cilj te regulative s pomočjo krepitve inšpekcijskih pregledov, strožjimi zahtevami in nacionalnim načrtovanjem zagotoviti enotnejšo uporabo uredbe o transportu odpadkov.

2014_Zelena javna naročila, direktive 2014/23/EU, 2014/24/EU in 2014/25/EU.

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/23/EU z dne 26. februar 2014 govori o dodelitvi koncesijskih pogodb (besedilo v skladu z EEA).

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/24/EU z dne 20. februar 2014 govori o javnih naročilih in razveljavlja direktivo 2004/18/EC (besedilo v skladu z EEA).

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/25/EU z dne 26. februar 2014 govori o javnih naročilih v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter o sektorju poštnih storitev in razveljaviti direktiva 2004/17/EC (besedilo v skladu z EEA).

Te direktive poenostavljajo postopke in spodbujajo poslovne inovacije s spodbujanjem uporabe zelenih javnih naročil, ki podpirajo razvoj učinkovitega gospodarstva pri rabi virov in nizke emisije ogljika.

2015_Specifična zakonodaja o odpadkih- Pakiranje in odpadna embalaža. Direktiva (EU) 2015/720 z dne 29.04.2015.

Spremeni direktivo 94/62/EC na področju zmanjšanja uporabe lahkih plastičnih vrečk.

2015_Paket krožnega gospodarstva. COM (2015) 614 konč. Brusel, 2.12.2015. Sporočilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu svetu in Odboru regij. Zapiranje zanke: akcijski načrt EU za krožno ekonomijo

Evropska komisija je leta 2015 predstavila akcijski načrt za krožno gospodarstvo z zelo ambicioznim svežnjem ukrepov, ki zajemajo celoten življenjski cikel izdelka: načrtovanje, oskrba, proizvodnja, raba, ravnanje z odpadki in trg sekundarnih surovin. Je tesno povezan s ključnimi prednostnimi nalogami Evropske unije na področju zaposlovanja in rasti, naložb, socialne agende in industrijskih inovacij.

Poleg zakonskih obveznosti za spremembo ciljev glede odpadkov je paket vključeval štiri zakonodajne predloge za spremembo naslednjih direktiv: Okvir ravnanja z odpadki (direktive o ravnanju z odpadki), Odstranjevanje odpadkov, Pakiranje in odpadna embalaža.

Spremenjeni zakonodajni predlogi o odpadkih določajo jasne cilje za zmanjšanje odpadkov in dolgoročno postavljajo ambiciozno in verodostojno pot za ravnanje z odpadki in recikliranjem. Nekateri ključni elementi revidiranega predloga so:

KLJUČNI ELEMENT PREDLOGA	CILJ EVROPSKE UNIJE
Urbani odpadki	65% stopnja recikliranja do 2030
Odpadna embalaža	75% stopnja recikliranja do 2030
Komunalni odpadki	Zmanjšanje odpadkov, ki končajo na deponiji do največ 10% do leta 2030
Ločeno zbiranje odpadkov	Prepoved odlaganja na deponijah
Spodbujanje gospodarskega instrumenta	Odvračanje od odlaganja na deponijah
Uskladitev izračuna odstotka recikliranja	Poenostavitev in izboljšane opredelitve ter usklajene metode izračunavanja
Spodbujanje ponovne uporabe in industrijske simbioze	Določiti ustrezne ukrepe, pretvoriti stranske produkte v surovine v drugih industrijah
Gospodarske spodbude za proizvajalce	Večja komercializacija ekoloških proizvodov. Povečanje stopnje predelave in recikliranja embalaže, baterij, električne in elektronske opreme ter vozil.

2016_Eko-dizajn_Delovni načrt Eko-dizajn, COM (2016) 773 konč.

Je načrt izvajanja direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov, ki so povezani z energijo (ERP), za obdobje naslednjih treh let. Je eden najpomembnejših instrumentov Evropske komisije za boj proti podnebnim spremembam in pomanjkanju naravnih virov.

Določa obvezne minimalne zahteve v kategorijah izdelkov z večjim potencialom izboljšav. Te zahteve se redno preverjajo in utrjujejo. Pregled vključuje krožno gospodarstvo.

Njegov cilj je povečati učinkovitost materialov s podaljšanjem življenjske dobe izdelkov, ki so vključeni v načrt. Na zahtevo Komisije je bil v ESC (Evropski odbor za standardizacijo) uveden proces standardizacije, ki bo omogočil vključitev teh konceptov v standarde pred koncem leta 2019.

1.1.5 Ne zavezujoči instrumenti za uporabo Eko-dizajna

Standardi so napram zakonodaji ne zavezujoči – so prostovoljni instrument, ki ga lahko podjetje uporablja ali izvaja.

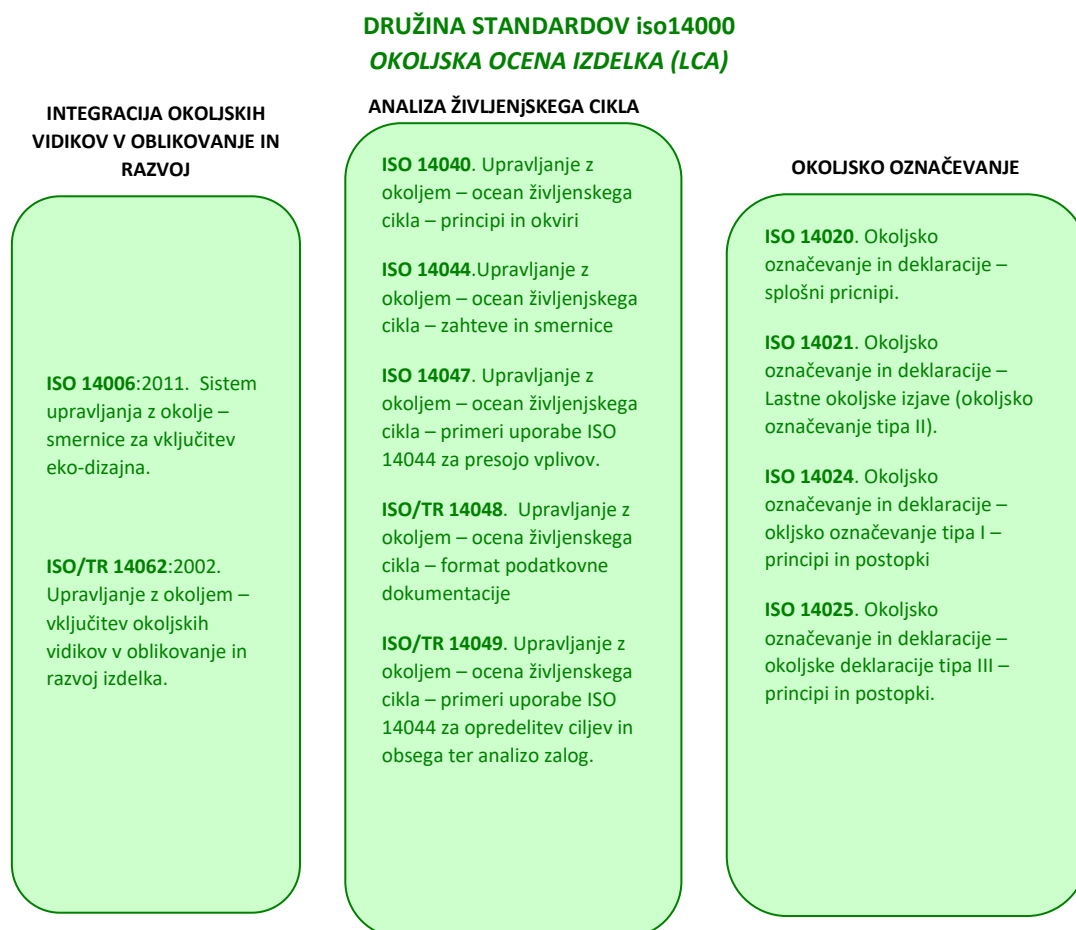
Okoljske standarde lahko združimo v družino standardov ISO 14000 in jih lahko razdelimo v tri skupine:

Skupine standardov znotraj družino ISO 14000:

- Integracija okoljskih vidikov v oblikovanje in razvoj
 - Analiza življenjskega cikla
 - Ekološko označevanje (Eko-oznake in deklaracije).
-

Spodnji diagram povzema splošne standarde družine standardov ISO 14000.

V nadaljevanju so v kronološkem vrstnem redu predstavljeni glavni ne zavezujoči instrumenti, ki se uporabljajo za Eko-dizajn.

INTEGRACIJA OKOLJSKIH VIDIKOV V OBLIKOVANJE.

2002_Ne zavezujoči instrumenti-Sistemi upravljanja z okoljem. Integracija okoljskih vidikov v oblikovanje, ISO 14062.

ISO/TR 14062:2002. Upravljanje z okoljem – Vključevanje okoljskih vidikov v oblikovanje in razvoj izdelkov.

To tehnično poročilo opisuje trenutne koncepte in prakse v zvezi z vključevanjem okoljskih vidikov v načrtovanje in razvoj izdelkov, kadar »proizvodi« pomenijo kako blago ali storitev.

Uporablja se za razvoj posebnih dokumentov za vsak sektor.

Ne uporablja se kot specifikacije za namene certificiranja in registracije.

2003_Ne zavezujoči instrumenti- Sistemi upravljanja z okoljem. Integracija okoljskih vidikov v oblikovanje, UNE 150301:2003.

UNE 150301:2003. Okoljsko upravljanje procesa oblikovanja in razvoja. Oblikovanje za okolje.

V Španiji je bil leta 2003 razvit standard UNE 150301:2003. Njegov glavni cilj je bil podjetjem zagotoviti elemente učinkovitega sistema upravljanja z okoljem za proces oblikovanja in razvoja izdelkov, ki se lahko integrirajo z drugimi zahtevami upravljanja (ISO 90001 in ISO 14001), ki jih lahko potrdi zunanji agenti.

Z elementi sistema upravljanja z okoljem za oblikovanje in razvoj izdelka ali storitve omogoča izvajanje Eko-dizajn sistema za upravljanje za nenehno izpopolnjevanje znotraj podjetij.

Izvajanje Eko-dizajn sistem za upravljanje za nenehno izpopolnjevanje ponuja elemente sistema upravljanja z okoljem za oblikovanje in razvoj izdelkov ali storitev.

Aktualni standard je ISO 14006:2011. Sistem upravljanja z okoljem – smernice za vključitev Eko-dizajna.

(Glej: 2011_Nezavzujoči instrumenti_ Sistemi upravljanja z okoljem. Vključevanje Eko-dizajna, ISO 14006:2011).

2009_Ne zavezujoči instrumenti Sistemi upravljanja z okoljem. Vključevanje okoljskih vidikov v oblikovanje, IEC 62430:2009

IEC 62430:2009. Okoljsko zavedno oblikovanje električnih in elektronskih izdelkov.

Ta mednarodni standard naj bi uporabljale vse v oblikovanje in razvoj električnih in elektronskih izdelkov vključene strani. To velja tudi za vse strani, ki so vključene v dobavno verigo.

2011_Ne zavezujoči instrumenti Sistemi upravljanja z okoljem. Vključevanje okoljskih vidikov v oblikovanje, ISO 14006:2011.

ISO 14006:2011. Sistemi upravljanja z okoljem – Smernice za vključitev Eko-dizajna.

Omogoča izvajanje Eko-dizajn sistema za upravljanje v podjetjih za nenehno izpopolnjevanje le-teh. Ponuja elemente Sistema upravljanja z okoljem za oblikovanje in razvoj izdelkov ali storitev.

Standard preko sistema upravljanja z okoljem določa zahteve za izboljšanje izdelkov ali storitev organizacije, ki jih je potrebno upoštevati pri procesu oblikovanja in razvoja

Njegovo izvajanje lahko olajša vključitev sistemov za prepoznavo, nadzor in nenehno izpopolnjevanje okoljskih vidikov izdelkov ali storitev, ki so bili oblikovani znotraj organizacije.

ANALIZA ŽIVLJENJSKEGA CIKLA

1997_Nezavezujoči instrumenti-Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje-Ocena življenjskega cikla, ISO 14040:1997.

ISO 14040:1997. Upravljanje z okoljem – Ocena življenjskega cikla – Principi in okviri.

Trenutno v uporabi ISO 14040:2006.

(Glej: 2006-Ne zavezujoči instrumenti Standardi za oceno vpliva na okolje izdelka Ocena življenjskega cikla, ISO 14040:2006).

1998_Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje-Ocena življenjskega cikla, ISO 14041:1998, ISO 14042 in ISO 14043:2000.

ISO 14041:1998. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Opredelitev ciljev in obsega ter analiza zalog.

ISO 14042:2000. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Ocena vpliva življenjskega cikla.

ISO 14043:2000. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Interpretacija življenjskega cikla.

Vsi trije standardi so bili zamenjani z aktualnim standardom ISO 14040:2006

(Glej: 2006_Ne zavezujoči instrumenti Standardi za oceno vpliva na okolje izdelka Ocena življenjskega cikla, ISO 14040:2006).

2000_ Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje Ocena življenjskega cikla, ISO 14049:2000.

ISO/TR 14049:2000. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Primeri uporabe ISO 14041 za opredelitev ciljev in obsega ter analize zalog.

(Glej: 2012_Ne zavezujoči instrumenti standardi za oceno vpliva na okolje izdelka-Ocena življenjskega cikla, ISO 14049:2012).

2002_ Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje_ Ocena življenjskega cikla, ISO 14048:2002.

ISO/TS 14048:2002. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Format podatkovne dokumentacije.

Standard določa smernice za razvoj, upravljanje in pregledovanje ocene življenjskega cikla ter njegove vsebine.

Omogoča boljšo uporabo in interpretacijo podatkov – podatki so boljše predstavljeni, transparentni in ponujajo nedvoumne informacije za zbiranje podatkov, kalkulacije, izmenjavo, itd.

2003_ Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje Ocena življenjskega cikla

ISO 14047:2003. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Primeri uporabe ISO 14044 za oceno vpliva situacije.

Aktualen standard je ISO/TR 14047:2012.

(Glej: 2012_Ne zavezujoči instrumenti standardi za oceno vpliva na okolje izdelki- Ocena življenjskega cikla, ISO 14047:2012).

2006_ Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje-Ocena življenjskega cikla, ISO 14040:2006

ISO 14040:2006 Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Principi in okvirji

Standard ISO 14040:2006 opisuje principe in okvirje LCA, vključno z definicijo ciljev in obsega, analizo uporabe življenjskega cikla (LCI), fazo ocenjevanja vpliva življenjskega cikla, poročilo in kritično revizijo, omejitve in odnose med fazami LCA.

Specificira zahteve in ponuja specifične smernice za implementacijo LCA, ki vključuje definicijo ciljev in obsega LCA, analizo uporabe življenjskega cikla (LCI), fazo ocene vpliva življenjskega cikla (LCIA), poročilo in kritično revizijo.

2006_ Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje-Ocena življenjskega cikla, ISO 14044:2006.

ISO 14044:2006. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Zahteve in smernice.

Ta standard opisuje principe in okvire za oceno življenjskega cikla (LCA). Pokriva fazo ocene življenjskega cikla (LCA) in fazo uporabe življenjskega cikla (LCI).

Rezultati LCA in LCI analiz se obravnavajo pri določanju cilja in obsega, samo izvajanje pa presega okvirje tega standarda.

Omenjen standard ni namenjen za pogodbene in regulativne namene, prav tako ne za registracijo in certificiranje.

2012_ Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje-Ocena življenjskega cikla, ISO 14047:2012.

ISO 14047:2012. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Primeri uporabe ISO 14044 za oceno vpliva situacije.

ISO/TR 14047:2012 vsebuje primere, ki ponazarjajo običajne prakse pri oceni vpliva življenjskega cikla (LCIA) v skladu s standardom ISO 14044.

2012_ Ne zavezujoči instrumenti_ Standardi za oceno vpliva izdelka na okolje-Ocena življenjskega cikla, ISO 14049:2012.

ISO/TR 14049:2012. Upravljanje z okoljem. Ocena življenjskega cikla. Primeri uporabe ISO 14044 za definiranje ciljev in obsega ter analizo.

Gre za specifikacije, katere ponujajo primere definicije ciljev in obsega, kot tudi analizo uporabe življenjskega cikla (LCI) v oceni življenjskega cikla (LCA).

EKOLOŠKE OZNAKE IN DEKLARACIJE

1998_ Ne zavezujoči instrumenti-Okoljske oznake in deklaracije, ISO 14020:1998.

ISO 14020:1998. Okoljske oznake in deklaracije. Osnovni principi.

Ni več v uporabi. Aktualen standard je ISO 14040:2006.

(Glej: 2006_Ne zavezujoči instrumenti, standardi za oceno vpliva na okolje izdelka - Ocena Življenjskega cikla, ISO 14040:2006).

1999_ Ne zavezujoči instrumenti -Okoljske oznake in deklaracije, ISO 14021_1999.

ISO 14021:1999. Okoljske oznake in deklaracije. Lastne okoljske izjave (okoljsko označevanje tipa II).

Ni več v uporabi. Aktualen standard je ISO 14021:2016.

(Glej 2016_Ne zavezujoči instrumenti -Okoljske oznake in deklaracije, ISO 14021_2016).

1999_ Ne zavezujoči instrumenti -Okoljske oznake in deklaracije, ISO 14024:1999.

ISO 14024:1999. Okoljske oznake in deklaracije. Okoljsko označevanje tipa I. Principi in postopki.

Gre za ne zavezujoč, več kriterijski program, v katerem eko-oznako podeli neodvisna organizacija, ki deluje kot organizacija za certificiranje.

2006_ Ne zavezujoči instrumenti -Okoljske oznake in deklaracije, ISO 14020:2006.

ISO 14020:2006. Okoljske oznake in deklaracije. Splošni principi.

Okoljsko označevanje je v skladu s ISO 14020 niz ne zavezujočih orodij, ki poskušajo spodbuditi povpraševanje po izdelkih ali storitvah z manjšimi okoljskimi obremenitvami, tako da ponujajo ustrezne informacije o njihovem življenjskem ciklu, da bi s tem zadovoljili povpraševanje po okoljskih informacijah s strani kupcev.

2006_ Ne zavezujoči instrumenti -Okoljske oznake in deklaracije, ISO 14025:2006.

ISO 14025:2006. Okoljske oznake in deklaracije. Okoljske deklaracije tipa III. Principi in postopki.

Okoljske deklaracije produktov (oznake tipa III), ki jih definira ISO 14025, olajšujejo objektivno, primerljivo in verodostojno predstavljajo informacije o okoljski učinkovitosti izdelkov. Te izjave predstavljajo kvantificirane okoljske informacije na podlagi ocene življenjskega cikla (LCV) in omogočajo primerjavo med izdelki, ki opravljajo isto funkcijo.

2016_ Ne zavezujoči instrumenti -Okoljske oznake in deklaracije, ISO 14021:2016.

ISO 14021:2016. Okoljske oznake in deklaracije. Lastne okoljske izjave (okoljsko označevanje tipa II).

Standard ISO 14021 določa zahteve za okoljsko označevanje »Lastna okoljska izjava«, ki jih uporabljajo proizvajalci in ne potrebujejo certificiranja s strani neodvisne tretje organizacije. Proizvajalci nosijo vso odgovornost za deklaracijo, vrednotenje in preverjanje.

